

om Næringsfatten kunde ophæves samtidig med, at Næringsfriheden indtræder, idet man har fundet det ubilligt fremdeles at lade de Næringsdrivende svare Næringsfatt, efter at man giver den hele Næring fri. Selv om atkfaa den omtalte almindelige Beskatningslov skulde udfomme til det Tidspunkt, det ærede Medlem meente, vilde denne Lov jo ikke kunne staa. Naar den ærede Rigsdagsmand mener, at vi have saamange andre Love at forhandle, at vi ikke skulde opholde os ved denne, saa vilde den Bemærkning have været paa sin Plads ved første Behandling; men efter at vi have anvendt al den fornødne Tid paa Lovforslaget, er Tiden fra Thingets Side jo fuld anvendt, hvad enten vi nu antage eller forkaste Loven (S. Hage: Landsthinget!). Jeg troer, vi kunne overlade til Landsthinget selv at afgjøre, hvorvidt det vil vedtage eller ikke vedtage Loven, og jeg mener i det Hele taget, at vi, med Hensyn til denne og andre Love, ikke bør slutte Noget enten fra eller til, gaaende ud fra den formeentlige Formodning om, hvorledes det andet Thing vil stille sig. Naar der er talt om, at Kjøbstæderne ikke have nogen særdeles Trang til en saadan Lov, skal jeg dertil bemærke, at vi fra adskillige Kjøbstæder ved Adresser til Rigsdagen have erfaret, at der er Dnske om en saadan Lov, og jeg veed ogsaa fra flere Sider, at Kjøbstæderne interessere sig for den. Naar man ikke ved denne Lov paatvinger Kjøbstæderne Noget, men kun aabner Afgang for de Kjøbstæder, hvor Borgerepresentationen maatte ansee det for hensigtsmæssigt, til fra 1ste Januar 1862 at kunne slippe Næringsfatten, forekommer det mig ikke, at der er eller kan være nogen saa stor Grund til at mødsætte sig denne Lov. Derfor den ærede Minister havde fra sin Side mødsat sig Loven, kunde jeg forstaae, at man kunde have nogen Betænkelse ved at vedtage den; men efterat den fra Indenrigsministerens Side har mødt en saadan Velvilje, at han har sagt, at forsaavidt den ikke skulde udfomme i denne Session, vilde han til næste Session være betænkt paa at indbringe en Lov, der om muligt kunde udfomme til 1ste Januar 1862, af omtrentligt Indhold som denne, saafremt den større Lov ikke skulde kunne udfomme, saa viser det, at

man har Regjeringen paa sin Side med Hensyn til Loven, og jeg skal derfor anbefale Thinget at vedtage den.

Gomard: Den næstforegaaende ærede Rigsdagsmand (S. Hage) forekom det mig, udtalte sig, som om det var en Lov af meget ringe Betydning, eller som om det i alle Tilfælde ikke havde særdeles Hast med den. Det er ganske vist ikke den ærede Rigsdagsmands Ord, men jeg kunde ikke opfatte dem anderledes. Jeg har en ganske anden Betragtning af denne Sag end den ærede Rigsdagsmand, hvilket jeg troer paa ethvert Punkt af denne og lignende Sagers Behandling om Ophævelsen af Næringsfatten at have udtalt, og jeg vil derfor i dette Dieblig igjen udtale det. Naar Næringsloven i sit fulde Omraade bliver indført, staaer den nuværende Næringsfatt, naar den skal vedblive, som noget efter min Opfatning ligesom uretfærdigt. Jeg har ikke Kjenndskab til ret mange Kjøbstæder; men jeg har allerede idetmindste fra en Kjøbstad modtaget et Brev, hvori en Mand paa Fleres Vegne udtaler sig særdeles tilfreds med det Lovforslag, som foreligger, og skriver, at man vil være Rigsdagen og Regjeringen meget taknemmelig for det, om det maatte gaae igjennem og blive til endelig Lov. Jeg har, som sagt, en ganske anden Betragtning af denne Sag end den ærede Rigsdagsmand, og jeg tør forudsætte, at den Betragtningmaade, som ogsaa af forskellige Andre er udtalt og gjort gjældende, vil finde Gjenklang omkring i Kjøbstæderne hos mange næringsdrivende Borgere; thi den veed bedst, hvor Skoen trykker, der har den paa, og det vil være uretfærdigt og ubilligt, om en Skat som denne skal bestaae udover den Tid, hvor Næringen er et fornuftigt og sundt Skatteobject; men det ophører den at være, naar Næringsfriheden træder i Kraft i sin fulde Udstrækning.

S. Hage: Jeg har ikke sagt, at Næringsfattens Ophævelse eller Afophævelse er en mindre vigtig Ting, men at Loven, som den foreligger, i den Stikelse, den nu har, ikke har stor Betydning, fordi den ikke indeholder nogen Tvang, men kun aabner Mulighed for at faae Næringsfatten ophævet. Jeg anseer tværtimod